

Arkivnr: 2015/5597-2
Saksbehandlar: Sunniva Schultze-Florey

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		18.06.2015

Høyring - Framlegg til revidert læreplan for Vg1 service og samferdsel

Samandrag

I framlegget til revidert læreplan for Vg1 *Service og samferdsel* har programfaga fått nye nemningar, og kompetansemåla er omarbeidd. Kompetansemåla i læreplanane har eit enklare språk enn gjeldande læreplan, dei har ei meir praktisk vinkling, og det er lagt større vekt på marknadsføring og sal. Service og samferdsel har hatt stor utvikling dei siste åra, blant anna innan digitalisering, tryggleik, nye salskanalar og salsmønster. Fag og innhald har fått ein ny struktur slik at den nye læreplanen er meir tilrettelagt for å møte framtida sine behov. Dei felles programfaga har fått nye namn som dekker innhaldet i større grad enn tidlegare.

Forslag til vedtak

Hordaland fylkeskommune støttar i hovudsak framlegga til endring i læreplanen for Vg1 *Service og samferdsel*, med dei merknadane som kjem fram av skjemaet for høyringssvar.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 02.06.2015

Utdanningsdirektoratet har sendt framlegg til revidert læreplan i felles programfag i Vg1 *Service og samferdsel* på høyring. Høyringsfristen var 11. juni 2015. Eit førebels høyringssvar i tråd med framlegget til vedtak er sendt inn innan fristen.

Endringane i læreplanen skal møte kravet til auka digitalisering i næringa. Auka digitalisering har endra arbeidsoppgåvene til yrkesgrupper innan service og samferdsel og dermed til utøvinga av yrka. Utviklinga har ført til nye salskanalar, nye handlemønster og nye medievaner hjå forbrukarar og verksemder.

I framlegget til revidert læreplan for Vg1 *Service og samferdsel* har programfaga fått nye nemningar, og kompetansemåla er omarbeidd. Kompetansemåla i læreplanane har eit enklare språk enn gjeldande læreplan, dei har ei meir praktisk vinkling, og det er lagt større vekt på marknadsføring og sal. Bruk av teknologi er så innarbeida i arbeidet med programfaga i dag at det ikkje er naudsynt å presisere dette i dei einsskilte kompetansemåla. Det er likevel større fokus på digital kompetanse og HMS i alle programfaga.

Utdanningsdirektoratet meiner at det ikkje vil vere naudsynt med ei overgangsordning. Direktoratet tek sikte på å ta i bruk den nye læreplanen frå 1. august 2016.

Høyringsdokumenta ligg her: <https://hoering.udir.no/Hoering/18>

Fylkesrådmannen si vurdering

Service og samferdsel har hatt stor utvikling dei siste åra, blant anna innan digitalisering, tryggleik, nye salskanalar og salsmønster. Det er gjort ei omstrukturering av fag og innhald slik at den nye læreplanen er meir tilrettelagt for å møte framtida sine behov. Dei felles programfaga har fått nye namn som dekkar innhaldet i større grad enn tidlegare. Fylkesrådmannen støttar i hovudsak framlegga til endring i læreplanen for Vg1 *Service og samferdsel*, med dei merknadane som kjem fram av følgjande skjema for høyringssvar:

FORMÅLSTEKSTEN IMØTEKOMMER KRAVET TIL ØKT DIGITALISERING I DE ULIKE YRKENE LÆREPLANEN FØRER FRAM TIL:

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

FORMÅLET BESKRIVER KOMPETANSE FOR VIDERE OPPLÆRING INNEN UTDANNINGSPROGRAMMET.

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig
 Hverken eller
 Delvis uenig
 Helt uenig
 Kommentar:

FORMÅLET BESKRIVER HVA SOM ER HENSIKTEN MED FAGET FOR SAMFUNNSLIV OG ARBEIDSLIV

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig x

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

Vi foreslår at første avsnitt startar med siste setning: «Programfagene skal bidra til levedyktige, sikre og miljøvennlige virksomheter....»

4. FELLES PROGRAMFAG

Felles programfag i gjeldende læreplan for Vg1 *Service og samferdse* er delt inn i disse tre programfaga: planlegging, drift og oppfølging, kommunikasjon og service. I den reviderte læreplanen foreslår vi å dele læreplanen inn i følgende nye programfag: administrasjon og økonomi, markedsføring og sal, sikkerhet og transport. Programfagene skal til sammen utgjøre en helhet. I den reviderte læreplanen er strukturen på programfagene endret, og de har fått nye betegnelser. Endringene er begrunnet i at programfagene i gjeldende læreplan ikke beskriver fag som skoler og elever kjenner seg igjen i. Betegnelsene forbindes ikke med fag som kjennetegner utdanningsprogrammet og de yrkene elevene skal utdanne seg til.

Nye betegnelser og tekst er mer beskrivende for fagmiljøene og yrkesutøvelsen innen service og samferdse. Programfaget administrasjon og økonomi handler om etablering, rekruttering, organisering og finansiering av virksomheter. Programfaget markedsføring og salg handler om forretningsidé, målgrupper for produkter og tjenester og service i salgs- og servicesituasjoner. Programfaget sikkerhet og transport handler om vareflyt, transporttjenester og sikkerhet for transport av personer og varer. Inndelingen av programfagene gir et mer helhetlig bilde av hva fagene inneholder.

FELLES PROGRAMFAG STRUKTURERER FAGET OG LÆREPLANEN PÅ EN BEDRE MÅTE ENN I GJELDENE LÆREPLAN.

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

FELLES PROGRAMFAG GIR RETNING TIL HVORDAN OPPLÆRINGEN KAN ORGANISERES.

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig

Hverken eller x

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

BETEGNELSENE PÅ PROGRAMFAGENE ER BESKRIVENDE FOR YRKESUTØVELSEN INNEN SERVICE OG SAMFERDSEL.

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig x

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

5. GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER

Læreplanen beskriver fem grunnleggende ferdigheter: digitale ferdigheter, muntlige ferdigheter, å kunne lese, å kunne regne og å kunne skrive. Ferdighetene er integrert i kompetansemålene og er en naturlig del av kompetansen i faget ut fra fagets egenart og formål. Ferdighetene er redskaper for læring og utvikling i faget, og de er samtidig en forutsetning for at elevene skal kunne vise kompetansen sin i faget. Læreplanen har tekster som beskriver hvordan ferdighetene skal forstås i faget. Vi har også justert betegnelsen på følgende to grunnleggende ferdigheter: "bruke muntlige ferdigheter og bruke digitale ferdigheter", slik at disse nå er i tråd med "Rammeverk for grunnleggende ferdigheter". I læreplanutkastet er teksten om å kunne bruke digitale ferdigheter endret for å imøtekomme dagens krav til digital kompetanse.

FORSLAG TIL TEKST OM Å KUNNE BRUKE DIGITALE FERDIGHETER IMØTEKOMMER I STØRRE GRAD ENN TIDLIGERE KRAVET TIL DIGITAL KOMPETANSE.

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

6. KOMPETANSEMÅL

Kompetansemålene er formulert innenfor de tre hovedområdene i faget og angir hva eleven skal mestre i faget etter Vg1 service og samferdsel. De samlede kompetansemålene er formulert slik at alle elevene skal kunne nå målene, men med ulik grad av måloppnåelse. Kompetansemålene må ses i lys av formålet, beskrivelsen av hovedområdene og grunnleggende ferdigheter. Kompetansemålene i den reviderte læreplanen for programfaget i Vg1 service og samferdsel er strukturert og tilpasset forslag til de nye programfagene. Kompetansemålene er formulert i et enklere språk og plassert under egnet programfag. Kompetansemål om HMS går igjen i alle programfagene og er tilpasset temaet i programfagene. Bruk av teknologi er så innarbeidet i programfagene i dag at det anses som unødvendig å presisere dette i egne kompetansemål.

Kompetansemål som handler om etablering, organisering og finansiering av virksomheter, er samlet under programfaget "administrasjon og økonomi". Vi har foretatt følgende endringer:

- Kompetansemål om administrative rutiner og regnskapsføring er flyttet fra programområdet "drift og oppfølging" i dagens læreplan til programfaget "administrasjon og økonomi" i høringsutkastet.
- Kompetansemålet "beregne kapitalbehov ved oppstart av en liten virksomhet, og vurdere kostnader ved forskjellige finansieringsmetoder" er delt og endret til "vurdere ulike typer finansiering for en virksomhet" og "foreslå og vurdere tiltak for å forbedre driften i en virksomhet".
- Kompetansemålet "gjøre rede for en organisasjonsplan og lederens rolle i HMS-arbeidet" er foreslått som nytt kompetansemål.

Kompetansemål som handler om forretningsidé, markedsføring, målgrupper for produkter og tjenester og salgs- og servicesituasjoner er samlet under programfaget "markedsføring og salg". Vi har foretatt følgende endringer:

- Kompetansemål om kundebehandling, markedsføring og salg er flyttet fra programområdene "planlegging" og "drift og oppfølging" i dagens læreplan til programfaget markedsføring og salg i høringsutkastet.
- Det er foreslått fire nye kompetansemål i programfaget:
 - "vurdere hva som kreves for etablering og drift av netthandel"
 - "gjøre rede for hvordan utviklingen i handlemønster og medievane hos forbrukere og virksomheter påvirker salg og markedsføring"
 - "gjøre rede for hvordan krav til helse, miljø og sikkerhet påvirker markedsføring og servicearbeidet"
 - "gjøre rede for verdikjeden for et produkt"

Forslagene til nye kompetansemål er begrunnet i at digitalisering blant annet har ført til nye salgskanaler, nye handlemønster og nye medievane hos forbrukere og bedrifter. Økt digitalisering av hverdagen endrer utøvelsen av yrkene innen service og samferdsel, og vi mener forslaget til de nye kompetansemålene i læreplanen for Vg1 service og samferdsel tar høyde for dette.

Kompetansemål som handler om vareflyt, transporttjenester og sikkerhet for transport av personer og varer, er samlet under programfaget "sikkerhet og transport". Vi har foretatt følgende endringer:

- Kompetansemål om transporttjenester og sikkerhet er flyttet fra programområdet "planlegging" i dagens læreplan til programområdet "sikkerhet og transport" i høringsutkastet.
- Det er foreslått to nye kompetansemål i programfaget: "foreta en risikovurdering og foreslå tiltak for å forebygge uønskede hendelser" "gjøre rede for trusselbilder i et sikkerhetsperspektiv i lys av samfunnsutviklingen"

Forslagene til nye kompetansemål er begrunnet i behovet for å utvikle kompetanse innen risikovurdering med tanke på trusselbildet i samfunnet.

KOMPETANSEMÅLENE TILFREDSSTILLER KRAVET TIL ØKT DIGITALISERING I NÆRINGEN.

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

KOMPETANSEMÅLENE KOMMUNISERER GODT MED ELEVER, LÆRERE OG ANDRE BRUKERE.

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig

Hverken eller x

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

KOMPETANSEMÅLENE ER RELEVANTE FOR ALLE VG2-TILBUDENE I
UTDANNINGSPROGRAMMET.

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

KOMPETANSEMÅLENE ER STRUKTURERT PÅ EN MÅTE SOM GJØR LOKALT ARBEID MED
LÆREPLANEN ENKLERE.

Sett kryss:

Helt enig

Delvis enig x

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

KOMPETANSEMÅLENE ER I TRÅD MED UTVIKLINGEN I YRKENE SOM
UTDANNINGSPROGRAMMET SERVICE OG SAMFERDSEL SKAL FØRE FREM TIL.

Sett kryss:

Helt enig x

Delvis enig

Hverken eller

Delvis uenig

Helt uenig

Kommentar:

TOTALVURDERING

Sett kryss:

Generelt positiv x

Hverken eller

Generelt negativ

Generell kommentar:

Service og samferdsel har hatt stor utvikling dei siste åra, blant anna innan digitalisering, tryggleik, nye salskanalar og salsmønster. Fag og innhald har fått ei ny struktur slik at den nye læreplanen er

meir tilrettelagt for å møte framtida sine behov. Dei felles programfaga har fått nye namn som dekker innhaldet i større grad enn tidlegare.